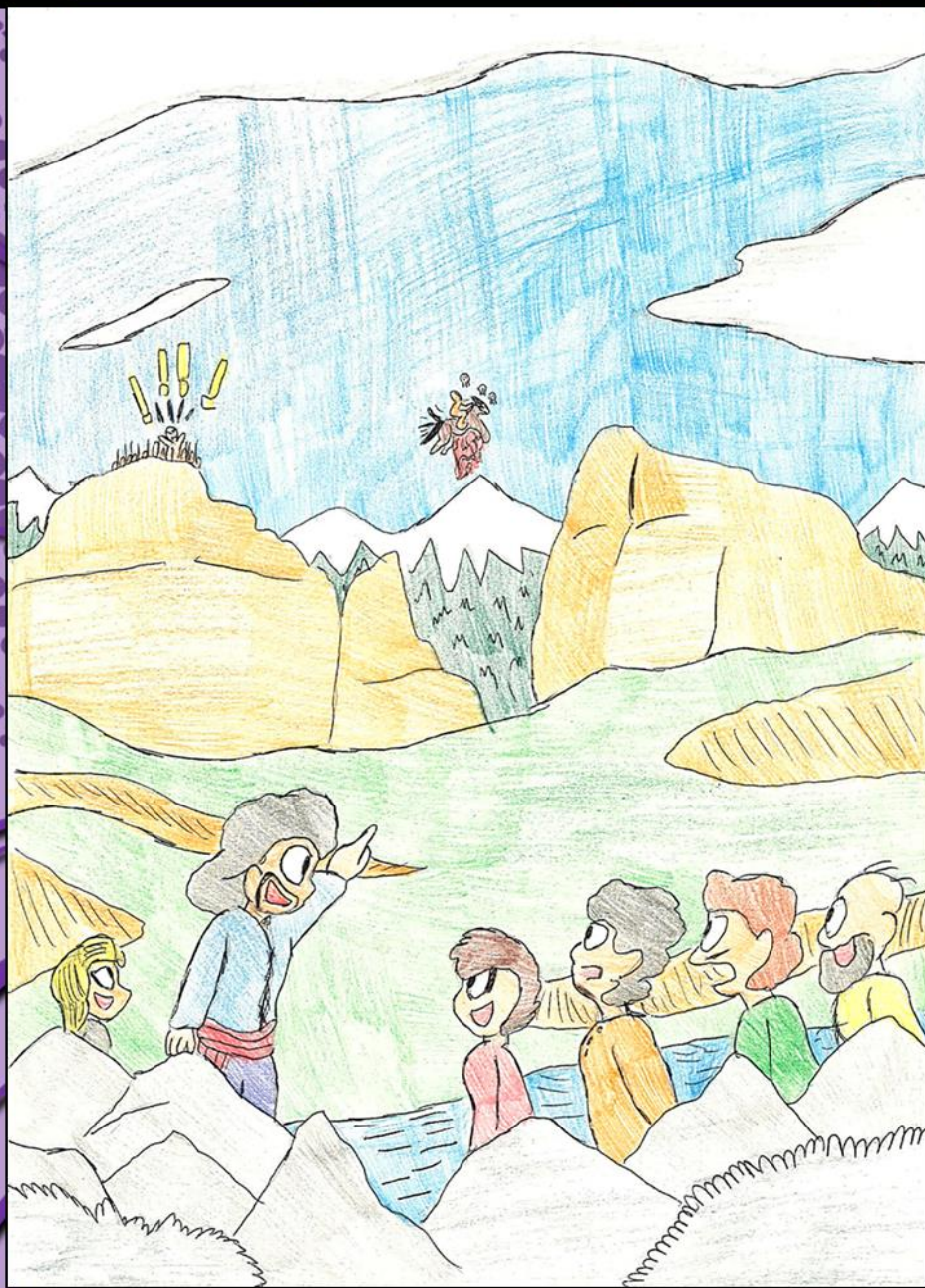

Capítol 15

**En Pere resol
els seus problemes
amb la justícia
i torna a Almudévar**

Braulio Foz:

- En Pere va estar 3 dies sencers amb Morfina.
Al quart dia es va acomiadar d'ella.

Pere Saputo:

- Morfina, me'n tinc que anar.

Morfina:

- Promet-me que tornarem a veure'ns.

Pere Saputo:

- Ho prometo.
Tindràs que esperar.
Tingues paciència.

També es va acomiadar del Senyor Sever i Marieta.
I del Senyor Vicenç i la seva parella,
que no volien que en Pere s'anés.

Quan va abandonar el poble,
en Pere va començar a tenir por.
Tornava a imaginar que els agutzils d'Osca
el detenien de camí a Almudévar.

En Pere anava per la muntanya,
evitava els camins
i donava moltes voltes,
perquè ningú el trobés.

Va decidir tornar a Almudévar
travessant la **Serra de Guara**
i, si calia, els **Pirineus**.

Un dia, en Pere es va trobar amb moltes persones
que anaven en **processó** a una ermita.

En Pere es va unir al grup de persones
i ningú es va adonar que hi era.

Al principi de la fila hi havia gent gran
que caminaven resant.

Al final de la fila hi havia gent jove.

Nois i noies alegres,
que aprofitaven aquell moment per estar junts.

En Pere es va col·locar al final de la fila, amb la gent jove.

Va veure les intencions dels joves

i se'n va en recordar del penitent de Barbastre.

**En Pere pensava que diverses persones
tindrien que fer penitència aquella nit.**

En Pere sap que els
nois i noies joves es
posen al final de la fila
per parlar i jugar entre
ells i elles; i també per
fer alguna activitat
sexual. Per això se'n
recorda del penitent de
Barbastre que en les
festes religioses en les
ermites aprofitava per
estar con diverses
dones.

La gent jove es va adonar de que en Pere no era del poble.

La roba que portava era d'un estudiant de la tuna.

Li van demanar que toqués música i expliqués històries divertides.

En Pere va fer el que li demanaven
i va explicar diverses històries divertides
que sabia que els farien gràcia,
perquè eren **gent de poc cervell**.

Aquesta expressió
significa que eren
persones ximples.

Totes les persones se'n reien
i volien ser amics i amigues d'en Pere.

Un dels nois li va dir a en Pere:

Noi jove 1:

- Escolta, em caus molt bé.
Vull que vinguis a dinar a casa meva després de la missa.

Pere Saputo:

- Aniré a dinar a casa teva després, amb una condició.

Noi jove 1:

- Quina condició?

Pere Saputo:

- Vull que, en el dinar,
ens acompanyin aquestes dones joves.
Ja sabeu que les dones donen sentit a la vida
i porten bona sort.

Els nois i noies joves van acceptar,
mentre se'n reien per les coses que deia en Pere.

De camí a la casa del noi jove, van veure el **Salt de Rotllà**.
Un altre dels nois joves va dir en alt:

Noi jove 2:

- Mira! El Salt de Rotllà.
Ara que ho penso,
el cavall de Rotllà tenia que ser bon saltador
i pesar poc per saltar d'una muntanya a l'altra.

Noi jove 3:

- Això és veritat.
Jo vaig estar una vegada a **Santolarieta**
i vaig veure el buit que hi ha des d'una muntanya a l'altra.
Hi ha molta distància per saltar i seguir amb vida.

Pere Saputo:

- I algú de vosaltres
sap el que va passar després
de que Rotllà i el seu cavall saltaren?

Noi jove 1:

- Nosaltres només sabem la **llegenda**
que ens van explicar de petits.
Rotllà era un cavaller francès
que va intentar conquerir Saragossa.
No ho va aconseguir i va tenir que fugir.

Una **llegenda** és una història antiga que compta coses que van passar de veritat i altres que són mentida.

Quan va arribar a aquest lloc, va saltar d'una muntanya a l'altra
i va escapar de l'exèrcit d'**Olivers de Castella**.

Pere Saputo:

- Doncs bé, jo us diré el que va passar després.

El cavall va saltar amb molt esforç
i va morir en trepitjar l'altra muntanya.

Roldán va caure al terra, es va aixecar
i va córrer fins l' **Ou de Sant Cosme**.
Estava fora de perill a l'altra muntanya.

En Rotllà i els Olivers de Castella
estaven en dues muntanyes diferents i separades.

Llavors, Rotllà va mirar a l' Olivers
i el va fer 278 **figues** i 497 **talls de mànigues**
des de dalt de la muntanya.
Olivers, amb **3 pams de nassos i mig**,
es va quedar mirant a Rotllà que es burlava d' ell.

Algú sabia això?

Nois Joves:

- No.

Pere Saputo:

- Doncs us vaig a explicar una altra cosa que tampoc sabeu.

Fer la figa és semblant a fer un tall de mànigues o una pinta. És un gest amb la mà per insultar a una altra persona. La figa es fa tancant el puny i ficant el dit polze entre el dit índex i el del mig.

Fer un tall de mànigues és un gest que s'utilitza per menysprear a algú. El tall de mànigues es fa posant la mà d'un braç a la part davantera del colze de l'altre braç.

Aquesta expressió significa que Olivers es va quedar decebut perquè Rotllà s'havia escapat.

Pere Saputo:

- El cavall va fer tan esforç en el salt, que quan estava a l'aire d'una muntanya a l'altra, se li van obrir els budells i es van caure al riu les **vísceres** i els **genitals**.

Les **vísceres** són els òrgans interns tous del cos. Per exemple, el cor o els pulmons.

Tot això va caure al riu Flumen, que passa per allà.

Totes les vísceres i els genitals, van passar de riu en riu

- **del Flumen a l'Isuela,**
- **de l'Isuela a l'Alcanadre,**
- **de l'Alcanadre al Cinca,**
- **del Cinca al Segre,**
- **i del Segre a l'Ebre.**

Els **genitals** són els òrgans que serveixen per reproduir-se. En el cas del cavall són els testicles i el penis.

Al final, les vísceres i els genitals del cavall van passar del riu Ebre al mar.

Els genitals, al final, van arribar flotant a la costa d'Àfrica.

Es van quedar entre dos **cabra figuera**.

Amb el pas del temps, va créixer una planta amb tres flors molt boniques.

Una flor era de color blanc, una altra flor de color negre i l'última flor era de color morat.

Un **cabra figuera** és una figuera mascle que neix a la natura i no madura. És a dir, no li creixen figues.

Un dia, una euga es va menjar la planta i les tres flors.

Passats uns mesos, l'euga va parir tres cavalls.

Un de color blanc, un de color negre

i un altre de color morat.

Eren els cavalls més ràpids del món.

Els nois i noies joves estaven sorpresos amb la història de Pere mentre caminaven a la ermita. Van descansar una mica i van menjar alguna cosa abans de que comencés la missa.

Braulio Foz:

- Oh! Quina sorpresa es va emportar el nostre amic Pere Quan va començar la missa.

En Pere va veure pujar al púlpit al frare que anava a celebrar la missa.

I a què no saps qui era, estimat lector?

Doncs el frare carmelita d'Oasca, Fra Toribi!
El frare que es va quedar inconscient al terra, quan en Pere li va llençar els materials per pintar al convent carmelita.

Quin esglai es va emportar en Pere al veure al frare. Tenia por de que li reconegués, però després va pensar que no li conegués perquè el seu cos havia canviat molt i portava roba elegant.

Quan va acabar la missa, es va preparar un dinar a l'ermita per a tothom. Es van posar taules llargues a les que s'anava asseient la gent.

Aquesta és una pregunta que fa Braulio Foz para veure si te'n recordes de quin personatge del llibre pot ser.

Els nois i noies joves no volien anar a dinar a casa,
així que es van quedar a dinar a l'ermita.

En Pere es va quedar amb ells a la mateixa taula.

Durant el dinar,
un home que havia menjat a la taula amb Fra Toribi,
es va apropar i es va asseure a la taula dels joves.

Home:

- He estat menjant amb el frare
i ens ha explicat una història molt curiosa.

Ens ha dit que fa uns mesos,
va arribar en Pere Saputo a un convent d` Osca.
El famós Pere Saputo!

Li van dir que pintés la capella de la verge
i el frare anava tots els dies
a molestar-lo i **empipar-lo**.

Empipar és el mateix
que fastiguejar a algú
amb intenció.

Un dia, en Pere Saputo no va aguantar més,
i li va llançar al frare la pintura, els pinzells,
la paleta dels colors i alguna pedra.

El frare m'ha dit que es va quedar mig mort,
llençat al terra pels cops.
Va estar un mes curant-se les ferides.

Home:

- En Pere Saputo va marxar
i no va acabar de pintar la capella.
Els altres frares del convent
li van donar la culpa a Fra Toribi
per molestar a en Pere Saputo.

Pel que sembla, la pintura segueix igual.
Els frares volen que l'acabi en Pere Saputo.
I Fra Toribi no para de buscar pels pobles
perquè té que trobar a en Pere Saputo
per demanar-li que torni a Osca
a acabar de pintar la capella.

A l'escoltar això, en Pere va pensar que estava fora de perill,
que ningú el perseguia i que podia tornar a casa.

A l'acabar el dinar i la festa,
en Pere es va acomiadar de la gent jove
i es va preparar per tornar a casa seva.
Amb la seva gent a Almudévar!

Estava caminant diversos dies
i va parar a la ciutat d'Osca.
Allà es va treure la seva roba d'estudiant de la tuna
i es va fer un vestit d'home.

No volia que la gent d'Almudévar
el veiés amb roba d'estudiant de la tuna.
Les seves aventures com tuno volia que fossin un secret.

De camí a Almudévar, des d'Osca,
en Pere mirava el paisatge amb alegria.
Tornava a casa seva!
Després de 8 mesos fora, tot seguia igual:
els camps, les muntanyes, els rius i el sol brillant.

En Pere va arribar a Almudévar a la nit,
perquè no volia que els seus veïns i veïnes
li veiessin arribar i li fessin preguntes.

Com era una mica tard,
en Pere va decidir anar a casa de la seva padrina,
perquè no volia molestar a la seva mare.

Va trucar a la porta i li va obrir la seva padrina
que es va alegrar molt de veure a en Pere.

Padrina:

- Mare meva, Pere!
Quan has canviat!
Em tens que comptar què has fet.

Pere Saputo:

- Ja t'explicaré en un altre moment.
Tinc moltes aventures per explicar-te.

He vingut a casa teva,
perquè pot ser que la meva mare estigui dormida.
No vull molestar-la.

Padrina:

- No et preocupis, Pere.
La teva mare està desperta.
Se n'alegrarà molt de veure't.

Pere Saputo:

- Molt bé.
Llavors vaig a casa a veure-la.

Padrina:

- Espera, Pere.
Primer sopa amb nosaltres
i després anem a casa amb la teva mare.

Quan van acabar de sopar,
van anar a casa de la mare d'en Pere.

La mare es va alegrar molt
al veure al seu fill sa i estalvi.

Mare d'en Pere Saputo:

- Ai, fill meu!
T'he trobat tant a faltar!

Què canviat estàs.
Ets més alt, fort i maco.

Estàs fet tot un home!

Tens que explicar-nos tantes coses!

Aquesta frase vol dir
que en Pere ja ha
crescut i madurat i ja
no és un nen petit.

Pere Saputo:

- No et preocupis mare.

Us comptaré tot el que he viscut, però un altre dia.

Ara necessito descansar.

I dit això, es van anar tots i totes a dormir.

L'endemà, tots els veïns i veïnes

sabien que en Pere Saputo havia tornar a Almudévar.

Moltes persones van visitar a en Pere.

La primera a anar a veure'l va ser Eulàlia,

la filla del gentilhome de la cantonada.

Tothom se sorprenia al veure a en Pere tan canviat.

Als dos dies d'arribar a Almudévar,

en Pere va rebre una carta del prior

del convent de Nostra Senyora del Carme.

A la carta, el prior li demanava a en Pere que tornés a Osca

per acabar de pintar la capella.

El prior li prometia a en Pere

que cap frare el molestaria mentre pintés.

En Pere va contestar al prior amb una altra carta

en què li deia que tornaria a Osca

per acabar de pintar la capella.

En Pere l'avisava a la carta

que arribaria a Osca en una setmana,

perquè primer tenia que arreglar casa seva.

Calia reparar i **renovar** algunes coses.

Renovar és canviar alguna cosa vella per alguna cosa nova o arreglar alguna cosa vella perquè tingui millor aspecte.

Quan va arribar a Osca, el prior es va alegrar molt de veure'l.

Prior:

- Estimat Pere Saputo,
tots els frares del convent
estem molt contents de tornar a veure't.

Tenim moltes ganes de veure't pintar.
Aquesta vegada no et molestarà ningú.

A Fra Toribi ja l'hem advertit:
Quan estigui en Pere pintant a la capella,
tu, Fra Toribi, no pots entrar!

En Pere se'n va alegrar de veure els frares.
Va començar a pintar al final de l'estiu
i va deixar de pintar quan va arribar l'hivern.
Feia molt fred per pintar.

En els mesos d'hivern va tornar a Almudévar.
Va aprofitar per llegir, fer exercici, estudiar i tocar música.

Un dia d'hivern va parlar amb la seva mare, sobre la seva casa.

Pere Saputo:

- Mare, tenim que millorar la casa.
Hi ha moltes coses que arreglar.
Les parets estan velles,
hi ha algunes **goteres** i fa fred.

Una **gotera** es un forat en el sostre pel el que cau l'aigua quan plou.

Mare:

- Ho sé, fill meu.
Però, com pagaré totes aquestes coses?
No tinc tants diners.

Pere Saputo:

- No et preocupis, mare.
Amb els diners que he guanyat aquest estiu
i el que em pagaran
per pintar la capella del convent d'Osca,
podrem pagar totes les obres de la casa.

Quan torni a Osca a pintar,
et quedaràs a casa de la meva padrina
mentre contractem uns paletes
per arreglar casa nostra.

En Pere va tornar a Osca a la primavera.
Va acabar de pintar la capella en pocs mesos.
El prior del convent estava molt content.

Prior:

- Moltes gràcies per acabar la pintura.
En una de las pintures
m'ha semblat veure un **retrat** de la meva cara.
Has dibuixat la meva cara a Sant Elies?

Un **retrat** és el dibuix
d'una persona.

Pere Saputo:

- Us heu adonat!
Sí, senyor prior.
He dibuixat la seva cara a Sant Elies.

Prior:

- Gràcies, Pere.
És un detall molt bonic.
Té, et vaig a pagar les 500 lliures jaqueses
que et vam prometre en conèixer-te i et vaig a fer un regal.

En Pere va tornar a Almudévar amb els diners.
Quan en Pere va arribar a casa de la seva mare,
els paletes havien acabat les obres.
En Pere va pagar als paletes.
La casa havia quedat molt bé.

Durant la primavera,
en Pere va seguir amb la seva **rutina** d'estudiar,
tocar música i fer exercici.
Aquella primavera va pintar quadres a dues cases.

Una **rutina** és alguna cosa que fem de la mateixa manera. És semblant a un costum.

Una de les cases era del capellà.
En Pere va pintar gratis a la casa del capellà
perquè l'apreciava i l'estimava.

L'altra pintura era per un home ric.
L'Eulàlia es va assabentar de les pintures
que li demanaven a en Pere i va parlar amb ell.

Eulàlia:

- Pere, la pintura més bonica del poble té que ser la que vas pintar a casa meva.

Si pintes alguna cosa més bonica en les altres cases, enfadaràs i ofendràs a la meva família.

Pere Saputo:

- No et preocupis, estimada Eulàlia. És impossible que pinti alguna cosa més bonica en les altres cases del poble.

Recorda que en la teva casa vaig dibuixar un àngel amb la teva cara.

I això és el més bonic que he pintat.

En Pere es va quedar a Almudévar durant aquell estiu.

No va anar al lloc on havia quedat amb els seus amics tunos.

Aquell estiu va passar els dies amb l'Eulàlia.

Els dos joves s'estimaven molt.

Els tunos van esperar a en Pere

en el lloc que havien acordat, però no va arribar cap dia.

Més tard, va anar al poble de Morfina

pensant que en Pere estaria allà.

Però en Pere tampoc estava al poble.

Els tunos, que estaven desesperats per trobar a en Pere,

van viatjar fins a Navarra perquè creien que era d'allà.

Però tampoc van trobar a en Pere.

En Pere sabia que el buscaven.

Es reia imaginant a la gent buscant per totes parts.

De vegades sentia ganes de sortir a viure noves aventures,

però l'Eulàlia i el seu amor cap a ella,

el van ajudar a aguantar-se i a quedar-se a Almudévar.

Informació d'en Pepenjuanes:

La **Serra de Guara** són diverses muntanyes que apareixen abans dels Pirineus a la província d'Osca.

Els **Pirineus** són les muntanyes més altes de la província d'Osca i separen Espanya de França.

El **Salt de Rotllà** són dues muntanyes de la Serra de Guara, que estan molt juntes però separades. A les muntanyes se'ls anomena penyes. Una penya es diu Sant Miquel i l'altra penya d'Amà. Es diuen Salt de Rotllà perquè hi ha una llegenda sobre el cavaller Rotllà, un guerrer francès que va intentar conquerir la ciutat de Saragossa. La llegenda explica que Rotllà va saltar amb el seu cavall des d'una muntanya a l'altra muntanya escapant de l'exèrcit que el perseguia.

Informació d'en Pepenjuanes:

Santolarieta és una ermita que es troba a dalt de tot de les muntanyes que formen el Salto de Roldán.

Olivers de Castilla és una persona que no va existir en realitat. És un personatge que apareix en la llegenda de Roldán en els Pirineus. Olivers i Rotllà són amics des de fa molt de temps, però quan arriben a conquerir Saragossa s'enfaden entre ells i es tornen enemics.

L'**Ou de San Cosme** és una muntanya molt allargada que en la zona se li diu Mallos.

Els rius **Flumen, Isuela, Alcanadre, Cinca, Segre i Ebre** són rius que formen part de la província d'Osca i es comuniquen entre sí.

Curiositats del capítol:

[Pàgina web d'informació sobre el Salto del Roldán,](#)
a l' Hoya d' Osca.

[Pàgina web d'informació sobre la Sierra de Guara i el Prepirineu.](#)

[Pàgina web d'informació sobre el Pirineu Aragonés.](#)

[Pàgina web d'informació sobre alguns rius i paisatges de la província d' Osca.](#)

[Disc de música Pere Saputo:](#)
L'Orquestina del Fabirol va gravar un disc sobre La Vida d'en Pere Saputo.
La cançó "Corrida de Roldán" està inspirada en aquest capítol.

